

Datorhörnan

GRATIS ÄR GOTT

Priset på datorer, dvs hårdvaran, har under många år hela tiden sjunkit, samtidigt som de fått allt högre prestanda. Men det är inte nog att man köper en PC för några tusen, man måste också fylla den med programvara. Det första som kostar är operativsystemet (om man inte satsar på en gratisversion av Linux). Sedan vill man ha kontorsprogram, bildbehandling, släktforskarprogram... Listan är nästan oändlig.

Det mest kända kontorspaketet är Microsofts Office med Word, Excel, Access och Power Point – bra men dyrt. När det gäller bildbehandling kan man drömma om Photoshop, det verkliga proffsverktyget. För släktforskningen har vi Disgen, Holger och Din Släkt.

Nu kan man hitta gratisprogram för det allra mesta utan att fördenskull ägna sig åt piratkopiering. Som kontorsprogram kan man välja Open Office eller Lotus Symphony, båda gratis att ladda ner från webben. För bildbehandling kan man ta t ex XnView eller Gimp.

Men hur hittar man dessa godbitar?

Ett enkelt sätt är att köpa en lämplig datatidning, t ex PC för alla. Där följer det med en CD späckad med programvara, och kanske finns just det program som du söker. Tidningen kostar 70 kr, alltså bara nästan gratis, men den finns också på vårt förträffliga stadsbibliotek. Den innehåller även tips om program som inte ligger med på CDn.

En viss nackdel med många gratisprogram är att de bara finns på engelska, men med litet skolkunskaper i botten kan man nog så småningom klara av dem.

Om man alltså hittar önskat program på tidningens CD är det bara att sätta in den i PCn – skivan startar automatiskt – och välja det program man vill ha. Ibland måste man sedan kontakta programleverantören via e-post för att få en ”nyckel” som behövs för installationen. Naturligtvis är anledningen till detta att leverantören vill kunna skicka reklam i fortsättningen, men den kan man i allmänhet säga upp senare.

Om man vet vad man vill ha så kan man även ”googla” för att hitta på webben. Då väljer man avancerad sökning, ’alla dessa ord’ och lägger in programnamnet eller funktionen samt orden ’free’ och ’download’. Funktionen kan vara t ex ’image processing’ för bildbehandling eller ’rename’ för ett program som automatiskt döper om alla filer i en mapp. Engelsk terminologi är nog nödvändig.

En sökning resulterar oftast i en mängd träffar, och man får då välja den som ser ut att vara lämplig. Risken för virus finns alltid, så man måste absolut ha ett virusskyddprogram. Ett sådant är AVG – gratis! Webbplatsen download.cnet.com förefaller att vara tryggt att hämta från.

Låt oss ta som exempel nedladdning av bildbehandlingsprogrammet Gimp.

- Börja med sökning i Google, Avancerad sökning. Vi anger sökorden ”Gimp + download + free” enligt fig 1.
- Resultatet blir enligt fig 2 ca 857 000 träffar. Vi väljer download.cnet.com som hamnat först och som är tillförlitlig.

Fig 1

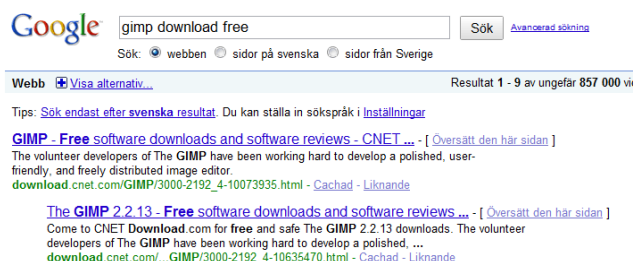

Fig 2

- Ett klick där för oss till rätt plats för nedladdning (fig 3), och vi klickar på DOWNLOAD NOW.
- Vi får ett fönster som föreslår var på hårddisken filen ska sparas. Acceptera förslaget eller välj annan mapp. Klicka på SPARA i fig 4.

Fig 3

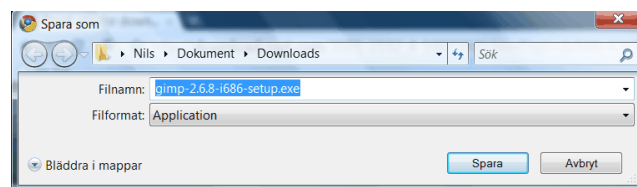

Fig 4

- Så småningom (och det tar tid, för det är en stor fil) visas den i ett hörn på skärmen. Dubbelklicka på den för att installera programmet: Fig 5
- Vi får en varning men litar på [download.cnet](http://download.cnet.com) och klickar på KÖR i fig 6.

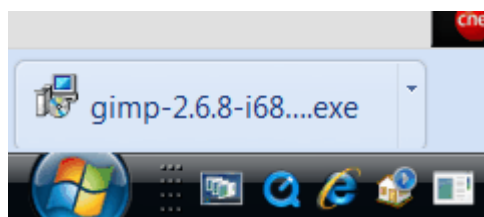

Fig 5

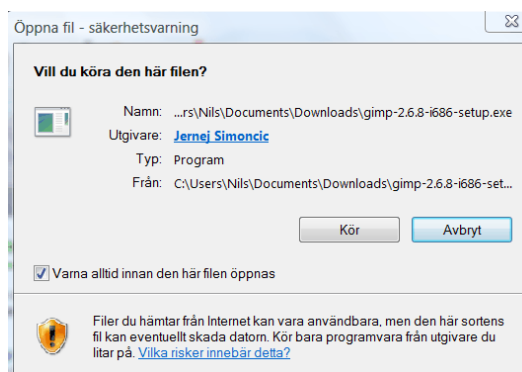

Fig 6

- Efter en stund är installationen klar och programmet startas. En glad överraskning: Det är på svenska!

(Figurerna ovan är kopierade från bildskärmen med hjälp av Screen Hunter angivet nedan)

Några andra program som jag kan rekommendera:

- *Open Office* i stället för Microsoft Office. Laddas ner från www.openoffice.org
- *XnView* för enkel bildbehandling och konvertering mellan olika bildformat. Hämtas från www.xnview.com
- *Screen Hunter* för att spara hela eller delar av det som finns på skärmen men som inte är en fil som kan sparas. Hämtas från www.download.cnet.com. (Bilderna här har jag tagit från skärmen med hjälp av Screen Hunter.)
- *PDF995* för att konvertera alla slags dokument till pdf-formatet. Speciellt intressant för att spara bilderna från Genline och få med den extra information som läggs till vid utskrift. Hämtas från www.pdf995.com
- *Picasa* för att organisera de bilder som man sparar på hårddisken: picasa.google.com
- *File renamer* för att i ett svep döpa om alla bilder i en mapp från det intetsägande img0001 etc, eller vad nu kameran kallar dem, till exempelvis julafton2009_001, julafton2009_002 etc. www.download.cnet.com igen.
- Virussyddet *AVG* från free.avg.com/ww-en/download-avg-anti-virus-free

Tyvärr har jag inte hittat något bra släktforskarprogram, men man kan ju inte få allting gratis.

Nils Lindgren

Till Nisses förslag om var man hämtar programmen vill jag bara tillägga att, om du vill läsa om olika gratisprogram på svenska besök då hemsidan med namnet <http://www.datormagazin.se/frinedladdning/>. Där finns åtskilliga program att läsa om. Alla

kan nedladdas. Några kräver licensnyckel om man vill ha dem längre än utsatt testtid. Då får man betala via nätet, oftast med sitt kortkortsnummer, giltighetstidens utgång och de sista siffrorna i koden som står på baksidan av kortet. En omdiskuterad säkerhetsrisk, som jag än så länge inte haft problem med, även om jag försöker undvika det sättet att betala.

Det kostar ingenting att läsa om programmen. De är uppdelade i olika kategorier så det är bara att sätta igång och gotta sig i utbudet.

En annan hemsida att läsa på är: <http://pcforall.idg.se/2.4476>

Leif Gannert